

ใบความรู้ เรื่อง คำนาม
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๗ เรื่อง คำนาม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ

คำนามแบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ

1) **سامานยนาม** คือ คำที่ใช้เรียกชื่อนามทั่วไป ไม่เจาะจง ระบุความหมายกว้างๆ เช่น คน สัตว์ พืช หมา แมว ต้นไม้ ดอกไม้ วัด โรงเรียน กวี นักวิทยาศาสตร์ นักกีฬา ทหาร นักร้อง ฯลฯ

2) **วิสามานยนาม** คือ คำที่ใช้เรียกชื่อนามที่เฉพาะเจาะจง ระบุความหมายแคบและชี้เฉพาะเช่น นายจันทน์ หนวดเขียว เจ้าดินดิน(สุนัข) มาดอนน่า (นักร้อง) เตรียมอุดมศึกษา (โรงเรียน) สุนทรภู่ บิล คลินตัน บีโธเฟิน ลีโอนาร์โด ดา วินชี ทักซิโด ชินวัตร ชวน หลีกภัย

3) **สมุหนาม** คือ คำที่ใช้เรียกชื่อนามที่เป็นหมวดหมู่ บ่งบอกจำนวนมาก เช่น คณะ ผึ้ง กอง นิคม บริษัท สำหรับ กีก เหล่า ชุด กลุ่ม โขลง หมู่ ฯลฯ

4) **ลักษณนาม** คือ คำที่ใช้บอกลักษณะรูปพรรณสัณฐานของسامานยนาม ลักษณะนามเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยประการหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงความละเอียดลออในการใช้ภาษา ลักษณะนามแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มดังนี้

4.1) บอกชนิด เช่น พระภิกษุ,สามเณร,บาทหลวง - รูป ยักษ์, ฤาษี - ต้น ช้างป่า - ตัว ช้างบ้าน - เชือก

4.2) บอกอาการ เช่น บุหรี - มวน พลุ - จีบ ไต้ - มัด ขนมหิน - จีบ,หัว ผ้า - พับ
คัมภีร์ใบลาน - ผูก

4.3) บอกรูปร่าง เช่น รถ - คัน บ้าน, เปียโน, จักร - หลัง ดินสอ - แท่ง ปากกา - ด้าม
กล้วย - เครือ,หวี,ลูก

4.4) บอกหมวดหมู่ เช่น ฟัน - กอง ทหาร - หมวด พระ - นิคม นักเรียน - คณะ ละคร - โรง
กับข้าว - สำหรับ

4.5) บอกจำนวน मात्रา เช่น ตะเกียบ - คู่ ดินสอ - โหล เงิน, ทอง - บาท ผ้า - เมตร
ที่ดิน - ไร่, งาน, ตารางวา

4.6) ชี้คำนามข้างหน้า เช่น วัด - วัด โรงเรียน - โรง คณะ - คณะ คน - คน อำเภอบาง - อำเภอบาง
จังหวัด - จังหวัด

5) **อาการนาม** คือ คำนามที่บอกกิริยาอาการ อารมณ์ความรู้สึก สภาวะในจิตใจที่เป็นนามธรรมใช้ การ และความนำหน้าคำกริยาและวิเศษณ์ เช่น การวิ่ง การเดิน การนอน การอ่านหนังสือ การออกกำลังกาย ความดี ความชั่ว ความง่วง ความงาม ความสะอาด ความสุข

* ข้อสังเกต ถ้าการและความตามด้วยคำนาม ถือว่าเป็นคำประสม ซึ่งจะจัดเป็น สามานยนาม เช่น การบ้าน การเมือง การไฟฟ้า การรถไฟ การทางพิเศษ ความแพ่ง ความอาญา

หน้าที่ของคำนาม

1. คำนามทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น
มนุษย์ ทุกคนต้องการความสุข โรงเรียนของฉันอยู่ในกรุงเทพ
นักการเมือง คนนี้ไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน
พ่อแม่ ทำงานหนักเพื่อลูกๆ
2. คำนามทำหน้าที่เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น
ครูสอนนักเรียน แมวกินปลา ฉันดูทีวี พ่อตื่นนอน
3. คำนามทำหน้าที่เป็นบทขยายนามอื่น เพื่อให้ใจความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น
ภราดร ศรีชาพันธุ์ นักเทนนิสมือหนึ่งของไทย นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
4. คำนามทำหน้าที่ขยายกริยา และใช้ตามหลังคำบุพบท เพื่อบอกสถานที่ เช่น
ฉันวิ่งออกกำลังกายที่สนามหญ้า คณะกรรมการนัดพบกันในห้องประชุม
ครูทุ่มเททำงานเพื่อนักเรียน เขากลับตัวได้เพราะคำสอนของครู
5. คำนามทำหน้าที่ขยายกริยาหรือคำนามอื่น โดยใช้บอกเวลา
ฉันชอบอ่านหนังสือตอนเช้าๆ ร้านตัดผมปิดวันพุธ
ชาวเที่ยงวันได้รับความนิยมมาก เขาลดความอ้วนโดยอดอาหารเย็น
6. คำนามใช้เป็นคำเรียกขาน เพื่อเน้นหรือบอกความรู้สึก เช่น
พระเจ้า คุณเจ้า นิมิตต์ทางนี้ครับ นักเรียน เจ็บๆ หน่อยได้ไหม
เด็ก ๆ ทำการบ้านเสร็จแล้วหรือยัง ตี๋ จะไปดูหนังกับเราไหม